

زنان افغانستان اسلو

زنان و توانمند سازی آنها در افغانستان

اسلو 23 نوومبر 2014

گزارشی از اسلو

خلاصه گزارش

تهیه شده توسط وزارت خارجه ناروی، به همکاری وزارت خارجه جمهوری اسلامی افغانستان، وزارت خارجه ایالات متحده امریکا، شبکه زنان افغان، انستیتوت زنان جورج تاون، انستیتوت صلح و امنیت و تحقیقات صلح اسلو. گرد هم آبی اسلو در باره حقوق زنان و توانمند سازی آنها در افغانستان به اشتراک نماینده گان عالی رتبه ای از دولت، پارلمان، و جامعه مدنی افغانستان به همراه نماینده گان 32 کشور، سازمان های چند جانبه، و سازمان بین المللی جامعه مدنی بر گزار شده بود. گرد هم آبی مذکور دست آورد های افغانستان در 13 سال گذشته و کمک های بین المللی را مورد بحث قرار داده، چالش های موجودی را که مانع تداوم ادامه پیشرفت ها میشوند تشخیص داده، و پیشنهادات مشخصی را در مورد نحوه برخورد با این چالش ها ارائه نمود. پیام گرد هم آبی مذکور در این سند خلاصه گردیده است.

پیام اصلی گرد هم آبی اسلو که اجرای اقدامات تعیین کننده برای تقویت تساوی جندری، حقوق و توانمند سازی زنان پیشنهاد مینماید، در اثر کار مشترک دولت جدید وحدت ملی افغانستان، جامعه مدنی افغانستان و همکاران بین المللی افغانستان تهیه و تنظیم گردیده است.

اقدامات

طی 13 سال گذشته پیشرفت های زیادی در عرصه توانمند سازی زنان افغانستان صورت گرفته است. گرد هم آبی مذکور روی موارد قانونی و پالیسی های ذیل تأکید مینماید:

- تسجیل حقوق زنان در قانون اساسی جمهوری اسلامی افغانستان
- پلان عمل ملی دولت افغانستان برای زنان افغانستان 18 – 2008 (NAP)
- پلان عمل ملی دولت افغانستان در مورد صلح و امنیت برای زنان افغانستان (UNSCR 1325)

○ اقدامات دولت جدید وحدت ملی افغانستان جهت اولویت بندی حقوق و توانمند سازی زنان

○ تصویب قانون منع خشونت علیه زنان

در این گرد هم آیی توضیح داده شد، که اقدامات انجام شده در مورد انتخاب زنان در پارلمان و شوراهای ولایتی، سهم گیری بیشتر زنان در بازار کار، افزایش شمولیت دختران در مکاتب و کاهش مرگ و میر اطفال و مادران، نتایج مثبتی به بار آورده است.

در این گرد هم آیی تأکید صورت گرفت که چون افغانستان یک محیط مشکل آفرین برای زنان به شمار میرود، لذا پیشرفت های مذکور هنوز هم اندک و شکننده به نظر میرسند. شرکت کننده گان تأکید داشتند، که بر علاوه اینکه پیشرفت زنان یکی از مسئولیت های دولت افغانستان است، یکی از ضرورت های اولیه صلح و پیشرفت نیز شمرده میشود. گرد هم آیی خواهان آن است تا اقدامات و سرمایه گذاری عملی در جهت پیشرفت زنان و دختران صورت گیرد.

پیشنهادات

در نتیجه این مباحثات پیشنهادات ذیل در عرصه حکومتداری، حقوق بشر، عدالت، امنیت، تعلیم و تربیه، و اقتصاد ارائه گردید.

مشارکت سیاسی

تقویت مشارکت زنان ضروری است. ایجاد و تعمیل یک سیستم سهمیه بندی برای حضور زنان در همه ارگان حکومتی، تا زمانیکه دیگر بر سهمیه بندی ضرورت احساس نشود. سهمیه زنان در پارلمان تا 25 فیصد بالا برده شود. اخیراً این سهمیه بندی توسط قانون گزاران به 5 فیصد در شوراهای ولایتی و صفر فیصد در شورا های ولسوالی کاهش یافت. برای تأمین حضور زنان از طریق اصلاح قانون، لازم است به منظور بالا بردن سهم مشارکت آنها، در قانون اساسی اصلاحیه هایی به وجود آید.

افزایش تعلیم و تربیه مدنی زنان به منظور ایجاد اطمینان از اینکه زنان انتخاب شده بتوانند از حوزه های انتخابی شان نماینده گی کرده، نیاز مندی های اجتماعی را اولویت بندی نموده و خدمات ارائه دهند.

چون میزان مشارکت زنان در اداره های حکومتی و سکتور امنیتی پایین است، لذا لازم است یک پلان عمل مؤثر 33 فیصدی و زمان بندی شده تدوین گردد.

هم آهنگ سازی پالیسی ها، جامعه مدنی و موارد دیگر میتوانند، در پیشرفت زنان مؤثر واقع شوند، آماده سازی محیط های مردانه نیز با اهمیت تلقی میگردد.

تمویل، اجرا، و نظارت بر پلان عمل ملی و قطعنامه 1325 شورای امنیت ملل متحد، و امور زنان .

نقطه نظرات و حضور زنان در عملیه های صلح نقش تعیین کننده دارد. زنان باید به طور مستقیم در این گفتگو ها شرکت داشته باشند. مذاکرات صلح باید در مشورت با جامعه مدنی صورت گیرد.

حقوق زنان و حاکمیت قانون

اجرای کامل تعهدات بین المللی افغانستان در مورد احترام به حقوق مساوی زنان، رفع تبعیض و جلوگیری از خشونت علیه زنان.

حفاظت از آن مواد قانون اساسی که در مورد حقوق زنان و حقوق بشر تصویب شده اند، در هنگام اصلاح قانون اساسی.

تطبیق قانون بر زنان به صورت مناسب و عادلانه

تأمین دسترسی زنان به عدالت. رفع تناقضات موجود در قوانین و مقررات. عدم معافیت و بر خورد با وقایع تبعیض آمیز و خشونت از طریق اقدامات مشخص قانونی.

افزایش نظارت و تطبیق قانون منع خشونت علیه زنان در سیستم حکومتی.

تقویت ظرفیت و کارآیی سیستم رسمی حقوقی جهت مقابله با خشونت های جندری. افزایش کمک های حقوقی به زنان. معالجه فزیک و روانی قربانیان خشونت و پشتیبانی مالی از آنها.

مبارزه با تبعیض و پیروی کامل سیستم قضایی از کنوانسیون محو هرگونه تبعیض علیه زنان (CEDAW).

ارائه کمک های حقوقی به زنان زندانی و خارج از شهر های بزرگ.

کمبود ظرفیت و فراگیر نبودن سیستم قضایی همه شهروندان را متأثر میسازد. اصلاح سیستم قضایی ضرورتی است که میتواند، باعث تأمین حقوق زنان گردیده و در مقابل خشونت و تبعیض از آنها محافظت نماید.

زنانیکه در خانه، مکتب یا اداره کار میکنند، حق دارند خود را مصئون احساس کنند. برای تأمین امنیت مداوم زنان و حفاظت از آنها در مقابل اعمال خشونت، لازم است اقدامات قانونی روی دست گرفته شده مسئولیت ها و طرز برخورد های اجتماعی متناسب با امنیت و آسایش زنان سازماندهی گردد.

زنانیکه در نقش های رهبری کننده سیاسی، فعالیت های مدنی و تجارت مصروفیت دارند، بیشتر تحت خطر قرار میگیرند. برای بالا بردن سطح امنیت آنها به اقدامات و و اکنشهای مخصوص و مناسب ضرورت است.

برای پناه دادن به زنان قربانی خشونت لازم است یک سیستم خانه های امن فراگیر و قابل دسترسی ایجاد شود. آگاهی عامه در مورد خانه های امن باید افزایش یافته و طرز برخورد اجتماعی نسبت به آنها اصلاح شود.

دسترسی به تعلیم و تربیه با کیفیت

تداوم افزایش تعداد معلمین زن در تمامی عرصه های تعلیم و تربیه مخصوصا در مناطق روستایی بر مبنای کار های انجام شده بعد از 2001. وجود زنان در نقش معلم حضور آنها را افزایش داده، و میتوانند نقش نمونه را بازی نمایند.

از طریق تدوین مقررات و ایجاد میکانیزم های مفید و مؤثر شکایات میتوان از آزار و اذیت زنان در محیط های کاری و تعلیمی جلوگیری نمود.

برای توانمند سازی و احترام هر چه بیشتر به حقوق زنان، لازم است وقتا فوقتا در نصاب های تعلیمی تجدید نظر صورت گیرد. از نصاب تعلیمی میتوانیم، برای تغییر طرز برخورد مردان و پسران جهت خاتمه دادن به آزار و اذیت، خشونت و تبعیض علیه زنان، به عنوان وسیله مؤثری استفاده گردد.

سرمایه گذاری نه تنها در بخش تعلیمات ابتدایی که در بخش تحصیلات عالی نیز تقویت گردد. در حالیکه تعداد دختران متعلم در سال 2001 تقریبا از صفر به حدود چهار میلیون افزایش یافته است، افزایش تعداد دختران محصل کمتر است. نبود لیلیه های زنان از مشکلات جدی به شمار میرود.

چون بیشتر از 80 فیصد زنان بیسواد بوده و شمارش را نمیدانند، کمپاین های سواد آموزی میتواند جهت جلوگیری از افزایش میزان پیش بینی شده بیسوادی مؤثر واقع شود.

در جاهایی که مکاتب منظم وجود ندارد، مکاتب تحت اداره مردم توانسته است برای استخدام هر چه بیشتر معلمین زن زمینه ایجاد کرده و نتیجه خوبی بدهد.

در پوهنتون ها باید بخش تخصصی برای مطالعات جندری ایجاد گردد.

توانمند سازی اقتصادی

زنانیکه در یک رشته تخصصی کار میکنند و یا تجارت میکنند با مشکلات عدیده ای مواجه میشوند و به مشاوره و مربیگری نیاز دارند.

برای ایجاد تجارت های زنانه موفق به پشتیبانی دوامدار برای آموزش های مسلکی، تحلیل و دسترسی به بازار، و جواز صادرات، ضرورت است.

زنانیکه فعلا در تجات مشغول اند، باید مورد شناسایی قرار گرفته، و برای توانمند سازی آنها در بخش های مربوطه پلان های مناسبی طرح گردد.

موضوعات عمومی

وزارت زنان نقش مهمی را بازی میکند. برای تقویت ظرفیت و موقعیت این وزارت جهت نظارت و تطبیق پالیسی ها و بودجه دولت ظرفیت های خوبی وجود دارد. تقویت وزارت زنان باید مکمل دست آورد های دیگر باشد نه مخالف آنها.

جامعه انتقاد کننده مدنی مربوط زنان وسیله خوبی به شمار میرود. دولت از طریق تاسی بورد مشورتی جندر به آنها مشوره های سیاسی و حقوقی میدهد.

برای ارقای توانایی های علمی زنان جهت ارائه پالیسی ها، لابیگری و نظارت های بهتر، ضرورت است تا ظرفیت های تحقیقی و تحلیلی سازمان های زنان افغان تقویت گردد.

برای نظارت بر پالیسی ها و بودجه ها، ضرورت است تا یک کمیسیون مستقل وضعیت زنان، مانند کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان که به گزارش کار خود را به رئیس جمهور تقدیم کند، ایجاد گردد.

پلان عمل ملی و UNSR 1325 تمویل گردیده و از اجرای آن نظارت صورت گیرد.

رهبران مذهبی و بزرگان محلی دخالت داده شوند.

در همکاری با دولت افغانستان و گروپ های جامعه مدنی افغانستان، حمایت های جامعه بین المللی از حقوق و توانمند سازی زنان تشدید گردد.

پیگیری

موضوع تجدید همکاری های دو جانبه بین دولت افغانستان و همکاران انکشافی اش، باید در کنفرانس لندن و جلسه مقامات عالیرتبه در کابل که در 2015 دایر میگردد، مطرح گردیده، و اقدامات انجام شده توسط دولت افغانستان و تمویل کننده گان در مورد نحوه پرداختن به مشکلات و پیشنهادات فوق الذکر، یاد آوری گردد. برای تداوم کمک های موجود و کمک های بالقوه جلسات دو ساله در سطح مقامات عالیرتبه پلان گذاری شود.

وزارت خارجه ناروی

27 نوومبر 2014